

ТЕНДЕНЦІЇ РУХУ НАСЕЛЕННЯ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

А.І. Гордійчук

Луцький національний технічний університет, allure77@ukr.net

Досягнення позитивних тенденцій руху населення в Україні та її регіонах має важливе значення для забезпечення соціально-економічної безпеки в складних умовах становлення державності. Успішне вирішення питання підвищення чисельності населення є надзвичайно важливим для забезпечення подальшого стабільного розвитку країни. Але для прийняття обґрунтованих рішень важливо провести детальне аналітичне дослідження у цій сфері з використанням методів статистичного аналізу.

Загальну характеристику населення у Волинській області станом на початок 1991-2018 рр. представлено у таблиці.

Таблиця – Характеристика населення у Волинській області станом на початок 1991–2018 рр.

Показники	Роки								Відносне відхилення, %	
	1991	1996	2002	2006	2011	2016	2017	2018	2018 до 1991	2018 до 1991
Наявне населення, тис. осіб	1069	1077	1060,7	1040,4	1037,1	1042,7	1041	1038,5	-2,7	-2,9
міське	539,8	556,3	533,2	527,2	537	545,6	544,6	542,7	-2,3	0,5
сільське	529,2	520,3	527,5	513,2	500,1	497,1	496,4	495,8	-3,0	-6,3
Щільність населення, осіб на 1 км ²	53	54	53	51,7	51,5	51,8	51,7	51,6	-2,5	-2,6
Постійне населення, тис. осіб	1067,4	1078	1057,2	1037,7	1034,4	1039,9	1038,2	1035,7	-2,8	-3,0
населення у віці, %										
0–14 років	24,2	23,3	20,3	18,7	18,7	19,6	19,8	19,8	-22,7	-18,2
15–64 років	64,3	63,4	65,1	66,7	68,2	67,6	67,3	67,2	3,7	4,5
65 років і старшого віку	11,5	13,3	14,6	14,6	13,1	12,8	12,9	13	27,0	13,0
Демографічне навантаження на 1000 осіб у віці 15–64 роки, осіб	555	578	537	499	466	480	486	488	-10,1	-12,1
у тому числі особами у віці										
0–14 років	377	368	312	281	274	290	294	295	-25,5	-21,8
65 років і старшого віку	178	210	225	218	192	190	192	193	22,5	8,4

Примітка. Побудовано на основі джерела [1-3].

Згідно з даними таблиці 1 бачимо, що у 2006 році наявне населення скоротилося на 2,7 % в порівнянні з 1991 роком, що становить 1040,4 тис. осіб це на 28,6 тис. осіб менше. У тому числі відбувається значне зменшення сільського населення на 33,4 тис. осіб. Серед причин такого зменшення населення слід виділити природній рух населення, а також нерозвиненість інфраструктури сільських територій: здебільшого молодь виїжджає в місто або за кордон. За аналізований період чисельність міського населення зросла на 15,5 тис. осіб у 2006 році в порівнянні з 1991 роком.

Такі самі тенденції спостерігаються за період аналізованого періоду з 2018 року по 1991 рік, чисельність міського населення у 2018 році склала 1542,7 тис. осіб, що на 2,9 тис. осіб менше. Досить негативно відображається на чисельності населення в області той факт, що багато осіб чоловічої статі загинуло під час проведення АТО. Якщо проаналізувати щільність населення, осіб на

1 км², то слід відмітити, що у 1991 році вона була більшою в порівнянні з 2006 роком, а в 2018 році щільність зменшилась на 1,4 особи. Також варто наголосити, що чисельність постійного населення у віці 0–14 років має теж тенденцію до скорочення, у 2018 році їх чисельність склала 19,8 тис. осіб, що на 4,4 тис. осіб менше в порівнянні з 1991 роком. У той же час чисельність населення у віці 15–64 років має тенденцію до зростання за період з 1991 року по 2018 рік. У свою чергу демографічне навантаження на 100 осіб у віці від 15 до 64 років має тенденцію до скорочення, якщо в 1991 році їх чисельність становила 555 осіб, то у 2018 році їх чисельність скоротилася до 488 осіб і різниця становить 67 осіб. Негативні тенденції за даним показником спостерігаються і у віковій категорії від 0 до 14 років за період з 1991 року по 2018 рік: скорочення відбулося на 82 особи.

На основі вивчення тенденцій зміни населення у Волинській області зроблено висновок, що чисельність постійного населення починаючи з 1995 року продовжує зменшуватися і за прогнозами така негативна тенденція збережеться у найближчі роки. Тому для виправлення складної демографічної ситуації потрібно на всіх рівнях, особливо державному, посилити стимулювання народжуваності, а також підвищити загальний рівень життя населення. Загалом, можна констатувати, що демографічна ситуація у Волинській області складна і за прогнозами до 2030 року вона може суттєво погіршитись. Це загрожує знелюдненням сільської місцевості, зменшенням питомої ваги людей працездатного віку тощо. Тому доцільно якнайшвидше відновити практику прогресивно зростаючого фінансового стимулювання молодих сімей при народженні більше однієї дитини.

Список використаних джерел:

1. Волинь у соціально-демографічному вимірі 2017 : статистичний збірник / За ред. В.Ю. Науменка. – Луцьк : Головне управління статистики у Волинській області, 2018. – 180 с.
2. Волинь–2017 : статистичний щорічник / За ред. В.Ю. Науменка. – Луцьк : Головне управління статистики у Волинській області, 2018. – 458 с.
3. Головне управління статистики у Волинській області : офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua>.